

پزشکیان: کشور را با اختلاف و دعوا نمی توان اداره کرد

دنیاست و هیچ ارتباطی به چپ یا راست، مذهبی و غیرمذهبی ندارد. او با تاکید بر اینکه باید با مردم بانصاف رفتار کنیم، اضافه کرد: «اگر همین یک کار را در رفتارمان با جامعه مورد توجه قرار دهیم، جامعه ما با قهر نمی کند؛ ما حق نداریم اگر می خواهیم کسی را هدایت کنیم بر گوش او سلی بی‌تزمیم. قرار نیست اگر می خواهیم تغییر رفتاری ایجاد کنیم به آنها بی احترامی کنیم بلکه این حرف‌ها دارای راه و روش است. رفتار من به عنوان مسئول باید طوری باشد که طرف مقابل احساس نکند من می‌خواهم برای او قیافه بگیرم و تکبر و غرور دارم و به او امر می‌کنم؛ بلکه او باید احساس کند که من می‌خواهم خدمتگزار او باشم نه اینکه می‌خواهم آقا لاسرش باشم.»

رئیس‌جمهور منتخب همچنین در واکنش به درخواست مطرح‌شده در این نشست در خصوص حضور رئیس‌شورای عالی استان‌ها در جلسات هیئت دولت عنوان کرد: «اگر در این خصوص منع قانونی وجود نداشته باشد قطعاً ما را جلب خواهد داد و اگر منعی نیز وجود داشته باشد چاره‌جویی ایجاد خواهیم کرد تا این اتفاق بیفتد. ما قرار نیست تصمیمی بگیریم که در آن مشارکت مردم وجود نداشته باشد و سیاستی را اجرا کنیم که مردم با ما همراه نباشند، اما باید تصمیمات سختی در این کشور بگیریم. همه باید با یکدیگر کمک کنیم چرا که نمی‌شود با روند فعلی مملکت را اداره کرد؛ باید تصمیم سخت بگیریم و در این تصمیم‌نیز اجازه ندهیم کسانی که محروم و فقیر هستند زیر دست و پای ما له شوند. باید مواظب باشیم که آنها صدمه نینهند. این اصلی است که من به عنوان کسی که باید مسئولیت کشور را بر عهده بگیرم می‌توانم بپذیرم که تصمیم من موجب له شدن آدم‌ها زیر دست و پای توسعه نشود.»

پزشکیان ادامه داد: «در توسعه نیز باید آدم‌ها را دید، نه اینکه فقط به رشد اقتصادی توجه کرد. من نیز نمی‌توانم رشد اقتصادی را به هر قیمتی جلو ببرم نباید اجازه دهیم که انسان‌ها و کسانی که در این مملکت زندگی می‌کنند با مشکل مواجه شوند. ما باید با یکدیگر کمک کنیم و این چیزی است که از دست اعضای شورای عالی استان‌ها برمی‌آید. اگر در شهر بی‌اعتمادی ایجاد شده است هم اعضای شورای عالی استان‌ها، هم من، هم روحانیت و هم صداوسیما و همه مسئول هستیم و هر کسی باید در سبقت کار و مسئولیت خودش پاسخگو باشد. اگر چگونگی انجام امور مشخص شود، قطعاً از واگذاری اختیارات به شورای عالی استان‌ها استقبال خواهیم کرد.»

رئیس‌جمهور منتخب در پایان به فرازهایی از نهج‌البلاغه اشاره و عنوان کرد: «حضرت علی (ع) به مالک اشتر می‌گوید نگو من امیر هستم و دستور می‌دهم و دیگران باید اطاعت کنند. ایشان می‌فرمایند که این ادبیات و این نوع گفت‌وگو فاصله دارد و موجب سیاه کردن قلب، سست و بی‌پایه شدن دین و نزدیک شدن تغییر، دگرگونی و انقلاب می‌شود. ما نیامدیم که به مردم دستور دهیم بلکه آمده‌ایم که خدمتگزار مردم باشیم و در چارچوب سیاست‌هایی که مقام معظم رهبری مشخص کرده‌اند و همچنین در چارچوب قانون، کشور را به رتبه نخست در منطقه تبدیل کنیم و این اول شدن، انسان‌هایی با علم، آگاهی، ایمان و همدلی می‌خواهد.»

مانند؛ ما در ۶ ماه بیش از ۶۰۰ خانه بهداشت را با مشارکت مردم ساختیم. این مشارکت مردم و روابط بین‌بخشی بود که منجر به ساخت بیش از ۶۰۰ خانه بهداشت بدون اعتبار مالی شد.» پزشکیان تاکید کرد: «کلید قضیه این است که اگر به مردم و مشارکت آنها باور داشته باشیم هیچ خلأیی نمی‌تواند وجود داشته باشد. مشکل ما [مسئولان] و رفتار ما با مردم و نوع گفت‌وگوی ما با مردم است. اگر مردم به ما کمک کنند هیچ مانعی بر سر راه ما نخواهد بود به این شرط که آنها باور کنند که ما برای مردم هستیم؛ ما آمده‌ایم که به مردم خدمت کنیم و نیامدیم که به آنها دستور دهیم؛ ما آقا لاسر آنها نیستیم، بلکه خدمتگزار مردم هستیم.»

او اضافه کرد: «من به مدیرانی که می‌خواهم انتخاب کنم گفته‌ام که توقع من از همه مدیران این است که به اصل رضایت مشتری باید پایبند باشند؛ مراجعه‌کننده ارباب رجوع است و ما خدمتگزار آنها هستیم و باید رضایت آنها را جلب کنیم؛ اگر همین یک کار را انجام دهیم ۵۰ درصد دیگر نیز پای صندوق‌های رای می‌آیند. ما باید اگر هم مشکلی داریم صادقانه با مردم در میان بگذاریم؛ امروز در تحریم هستیم و مشکل داریم. من در انتخابات هیچ وعده عدد و رقمی ندادم بلکه گفته‌ام که به مردم دروغ نخواهم گفت و با آنها صادق خواهم بود و قول می‌دهم که همان‌گونه باشم، تا جایی که ممکن است تلاش می‌کنم تا عدالت و انصاف را در این مملکت پیگیری و پیاده کنم و این امر نیز با مشارکت مردم امکان‌پذیر است.»

رئیس‌جمهور منتخب به بیان روایتی از پیروزی رسول اکرم (ص) در جنگ احد پرداخت و تاکید کرد: «بعد از این جنگ به پیامبر آیهای نازل شد مبنی بر اینکه «فَإِذَا رَمَيْتَ مِنَ اللَّهِ لَنْتَ لَهُمْ وَوَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظًا لَفَقَضُوا مِنْ حَوْلِكَ فَاتَّقُ اللَّهَ إِنَّهُم شَانِئُونَ لِمَ تَعْبُدُ فِي الْأُمْرِ فَإِنَّ عَزْمَتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ»؛ رسول خدا را رها کردند و در رفتند، اما خداوند به رسول خدا می‌گوید که اشکال ندارد؛ آنها را عفو کن و بنشین با آنها یعنی کسانی که تو را تنها گذاشتند مشورت کن و وقتی تصمیم گرفتی به خدا توکل کن. ما امروز نه با هم دعوا داریم نه پشت یکدیگر را خالی کرده‌ایم و نه به آن شکل اختلاف داریم، بلکه سر چهار تا حرف با یکدیگر دشمن شده‌ایم؛ مشورت کردن و شورا بودن اصلی است که می‌تواند ما را در حل مشکلات با عز و اراده بیشتری جلو ببرد.»

پزشکیان در ادامه درباره طرح موضوع واگذاری اختیارات به شوراها گفت: «در اصلاحاتی که در ۴۰ کشور دنیا بررسی شده است، اصلاحات و تغییراتی که به موفقیت ختم شده، براساس سه اصل بوده است. اینکه چه فردی مسئول است، چگونه باید عمل کند و پاسخگویی، البته اختیار باید داده شود ولی باید مشخص شود فرد با این اختیار چگونه باید رفتار کند. معتقدیم که باید اختیار را به افراد واگذار کرد اما او باید در برابر این اختیار نقشه راه داشته و پاسخگو نیز باشد. باید مبنای علمی، کارشناسی و قانونی برای عملکرد شوراها وجود داشته باشد تا امورات را به این شوراها واگذار کرد؛ این کار را با مشارکت مردم، روابط بین‌بخشی، تکنولوژی مناسب و با در نظر گرفتن عدالت و انصاف می‌توان انجام داد؛ این مسائل و اینکه مصفاغانه با مردم بر خورد کنیم، مورد قبول همه

وعده‌هایی محدود و مشخص بدهد، یعنی وعده‌های غیر قابل تحقق ندهد مانند ساخت سالی یک میلیون مسکن یا رساندن تورم به نرخ زیر ۱۰ درصد. همه کارشناسان می‌دانستند که این وعده‌ها تحقق‌پذیر نیست. رئیس‌جمهور باید در عمل نشان دهد که آماده تغییر رویکردها و رویه‌های گذشته ساختار حکمرانی در مجموع است.» او بر ضرورت مبارزه دولت جدید با فساد گسترده در دستگاه‌های دولتی و اداری و کاهش آن در کنار استفاده از دیدگاه‌های کارشناسی برای بر خورد با مسائل اجتماعی و حل آنها تاکید می‌کند: «استفاده از بدنه کارشناسی در واقع همان ارتباطی است که در حوزه سرمایه اجتماعی مهم است و دولت باید نشان دهد که در این مسیر در حال حرکت است. امیدواریم پزشکیان این تصمیم سخت را بگیرد و سایر نهادهای حکمرانی تاثیرگذار هم به این موضوع توجه کنند که توفیق این دولت در تقویت سرمایه اجتماعی در واقع توفیق نظام حکمرانی و جامعه ایران است. عدم توفیق دولت در این زمینه هم جامعه ایران را متضرر خواهد کرد.»

کابینه کارآمد اجرای تصمیم‌ها را تسهیل می‌کند

هادی حق‌شناس، اقتصاددان و استاندار سابق گلستان هم معتقد است که تصمیم سخت رئیس‌جمهور منتخب عمدتاً بر حوزه‌های اقتصادی متمرکز است؛ موضوعاتی مانند هدفمند کردن یارانه‌ها، اصلاح

سیاست‌های پولی، اصلاح سیاست‌های ارزی و اصلاح کسری بودجه در کنار مسائل مالی، وارداتی و ارزی از جمله این حوزه‌ها هستند که طبیعتاً اصلاح آن منجر به اعتراض بخشی از شرکت‌ها و افرادی می‌شود که از وجود تنازری‌ها، رانتهای بزرگی برده‌اند. «او دومین حوزه تصمیمات سخت را مربوط به تصمیمات سیاسی در حوزه روابط خارجی می‌داند: «امروز سایه عدم الحاق ایران به FATF و تحریم‌ها بر اقتصاد ایران، مشکلاتی هم در حوزه خارجی و هم در حوزه داخلی ایجاد کرده است که در این راستا باید اقدام به تنش‌زدایی شود در حوزه داخلی هم باید اعتقاد به سیاست‌های صحیح و درست ایجاد شود. مسئله‌ای که ممکن است دردناک و سخت باشد و به همین دلیل هم نیازمند آن است که یک تیم حاد، با تجربه و عالم این کار را انجام دهد. استفاده از این روش مانند آن است که فردی بیماری سختی دارد و درماتش این است که عمل جراحی انجام دهد. عمل جراحی حتماً همراه با درد خواهد بود، ولی اگر احساس شود که بعد از این عمل جراحی بهبودی کامل فراهم می‌شود، طبیعی است که تحمل درد راحت خواهد بود.» حق‌شناس بر این باور است که مسائل و مشکلات اقتصاد ایران واضح‌ر روشن هستند: «مادر حوزه‌های مختلف با چالش مواجهیم. مانند مشکلات صندوق‌های بازنشستگی و عدم تکافوی درآمد کارگران و کارمندان و بازنشستگان کشور. راه حل این موضوع هم گرفتن تصمیمات سخت است که اگر دکتر پزشکیان تیم حاد را در انتخاب کند و مردم هم مطمئن باشند که اصلاح ساختارها و این جراحی‌ها منجر به بهبود خواهد شد، حتماً درد ناشی از آن تحمل می‌شود. این اقتصاددان تاکید می‌کند که اگر اعتماد و سرمایه اجتماعی نباشد، تصمیم سخت‌پزشکیان شاید به نتیجه نرسد. او همچنین درباره تاثیر دولت سایه بر تأخیر در اجرای این تصمیم‌گیری‌های سخت هم می‌گوید: «دولت سایه همیشه وجود داشته و بخشی از مشکلاتی که دولت‌های قبلی در ایران داشتند هم همین دولت‌های سایه بودند که اخلال ایجاد می‌کنند اما مسئولیت نمی‌پذیرند. چون در همه ادوار گذشته بودند، فکر می‌کنم اگر کابینه کارآمد باشد، سنگ‌اندازی‌هایی نمی‌تواند مانع شود.»

کاپشنات را سفت بچسب دکتر؛ سر ماها در پیش است

رنجیده خواهند شد. همانطور که در زمان حضرت علی علیه‌السلام نیز چنین شد. «یکی از» مصدق ثابت‌قدمی و پایداری رئیس‌جمهور منتخب در حفظ ارزش‌ها و تحقق وعده‌های خود، حفظ ساده‌زیستی و دوری از تجملات است. ساده‌زیستی، که منحصر به کاپشن پوشیدن هم نیست، شرط کافی برای یک سیاستمدار و مسئول عالی‌رتبه نمی‌تواند باشد اما اخلاقاً و عقلاً، شرط لازم است. با اینکه ما در دل خود، ساده‌زیستی و مردمی بودن را خشن می‌دانیم اما عادت کرده‌ایم که در دنیای بیرون، بیشتر مسئولین‌مان را متجمل و متجمل ببینیم. شاید این یک ذهنیت یا تجربه تاریخی باشد که در جان ما ریشه دوانیده است و از بقایای همان تفکر است که محمدرشاد شاه پهلوی می‌گفت «من چون پادشاه ایرانم باید به عنوان شاه ایران در کاخ باشم تا در شأن مردم ایران و تاریخ ایران باشم همچنان که فلان ملکه در فلان کاخ است» و دیدیم که این تفکر چه بر سر او آورد. از همان روزی که یکی از بزرگان، از روی شفتت با احتمالاً به قصد تکریم مقام بانوان، در به دختر دکتر پزشکیان لقبی دادند (دختر اول). و خوشبختانه با استقبال مواجه نشد و پاسخ لازم را نیز به آن دادند در ریتم که نه تنها عنوان‌سازی و تجمل‌گرایی قصد ندارد به این زودی‌ها دست از سر ما بردارد، بلکه هر لحظه به شکلی درمی‌آید؛ حالا هم عده‌ای بحث آب و نان را رها کرده و به کاپشن دکتر پزشکیان می‌تازند. بعین‌انتهایی که می‌خواهند دکتر پزشکیان را در کتوشلوار ببینند هم ساده‌زیستی ایشان را می‌ستایند و مخالف اشرافی‌گری اند اما اگر کمی درنگ کنند؛ شاید دریابند که همین خواسته آنان نیز ممکن است رنگی از تجمل‌گرایی داشته باشد. اگر عقلانی به بحث بنگریم در خواهیم یافت که بایستی‌ها و وظایف ریاست‌جمهوری، چیزهایی است که کتوشلوار پوشیدن دائمی دکتر پزشکیان تاثیر چندانی بر آنها نمی‌نهد. جالب آنکه این نوع لباس اصالتاً ایرانی نیست و بیوندی دیرینه با فرهنگ ما هم ندارد. می‌دانم که کت و شلوار ممکن است از کاپشن زیباتر و رسمی‌تر باشد (که آن هم خیلی نسبی است) و دکتر پزشکیان نیز در برنامه‌های انتخاباتی گاهی می‌پوشیدند و احتمالاً در آینده نیز بیشتر به این پوشش تن خواهند داد اما بهتر است که ما خود را از عادات فرمی رها کرده، کمی دل به عالم معنا دهیم و بدانیم که از هر چیزی چه می‌خواهیم. در فرم‌های زیبا و هنری، خود فرم بخشی از معنا می‌شود و سزای گفتن و دانستن است که خود سادگی هم معنای بسیار زیباییست؛ به‌ویژه در عصر حاضر که مصرف‌زدگی، سرمایه‌داری و لذت‌گرایی مادی، مردمی‌مدان را به فغان آورده است. پس نیک آشکار است که هر فرمی که معنایی زیبا و خوشایند را نمایان سازد و پیش روی انسان نبهد، تداغی‌گر زیبایی و خوشایندی خواهد شد. ما هم بهتر است که دیگر با دینیمایی و به جای این ناسنجیده‌گویی‌هایمان، ساده‌پوشی دکتر پزشکیان را راج نهمیم و باری‌اش کنیم تا در همین فرم مردمی و ساده‌ی خود، زیبایی‌ن و شیک‌ترین معناها و دستاوردها را برایمان به ار مغفان آورد.

علی نامجو

پژوهشگر

به نظر می‌رسد که یکی از مهم‌ترین عللی که در طول تاریخ موجب شده است حکومت‌ها بر پایه‌ی اشرافیت و تجمل‌گرایی، بیشتر و پایدارتر از حکومت ساده‌زیستان و عدالت‌خواهان باشند، آن است که ساده‌زیستی سردمداران، ملازمت دارد با آن رفتارها و سیاستگذاری‌هایی که ممکن است دست بسیاری از «ناساده‌زیستان» بی‌اخلاق و ناهنجار را از آنچه حق‌شان نیست کوتاه کند؛ همچنین تجمل‌گرایی و اشرافیت آنها ملازمت دارد با رفتارها و سیاستگذاری‌هایی که کام دوست‌ستان را شیرین و کام دیگران را تلخ می‌کند. همین‌هایی که از ساده‌زیستی و عدالت حاکمان رنج می‌برند و از تجمل‌گرایی و اشرافیت آنان سود، با روش‌های اخلاق ستیزانه خود، مانع از رواج و پایداری ساده‌زیستی و برابری در جهان می‌شوند. طبیعی است که عدالت‌خواهان و تجمل‌ستیزان آنقدر دل‌بسته دنیا نیستند که بخواهند برای احقاق حقوق و احیای ارزش‌های خود به روش‌های غیر اخلاقی روی آوردند که اگر تن به چنین دلتی دهند، دیگر ماهیت و اصالت وجودی خود را از دست خواهند داد. در دنیای امروز، با افزایش امکان مشارکت اکثریت مردم در حکومت و برچیده شدن بساط پیشینه نظام‌های پادشاهی، تجمل‌گرایی و اشرافیت متمرکز و خاندانی و درباری از میان رفته است ولی نوع دیگر از آن هنوز حکومت‌ها و مسئولین را در اکثر حکومت‌های دنیا تهدید می‌کند. از خودروها و خانه‌های خاص برخی مسئولین گرفته تا ریخت و پاش‌های هزینه‌بر غیر ضروری و... همه را می‌توان پیامد تجمل‌گرایی و اشرافیت‌مدن دانست.

به‌عنوان یک مثال تاریخی، یکی از مهم‌ترین عوامل به لرزه درآوردن پایه‌های سلطنت ساسانیان و سپس فروریختن آن، همین اشرافی‌گری و شکوه‌پرستی بود؛ همچنین یکی از مهم‌ترین وجوه تمایز اسلام نبوی و اسلام عربی هم، به‌ویژه از میانه‌های قرن اول هجری به بعد، همین عامل بود. این روزها که بحث کاپشن دکتر پزشکیان داغ است، خالی از لطف نخواهد بود اگر نگاهی عقلانی به این بحث بیاندازیم. البته من کمی بحث را عمیق‌تر و در عین حال کلی‌تر آغاز کردم تا نسبت به رخ دادن برخی اتفاقات در آینده نیز همداری هر چند خفیف و مضمحل داده باشم. از همان روزهایی که از پیروزی دکتر پزشکیان در انتخابات، تقریباً مطمئن شدم، نگران ارزش‌هایی بودم که او دامی‌مدار آنها بود و نیز قصد پیروزی از آنها را داشت. اگر دکتر پزشکیان در مقام عمل هم، از طریقت حضرت امیر پیروی کند بدیهی و آشکار است که علاوه بر بدخواهان، دوستانی هم از عدالت او یا بهتر بگوییم عدالت احتمالی او